

Αξιότιμε κ Γενικέ Γραμματέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Αξιότιμε κ Σταμάτη,

Αξιότιμα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης

Σύμφωνα με το Ν. 4837/2021 [Πρόληψη και αντιμετώπιση περιστατικών κακοποίησης και παραμέλησης ανηλίκων, Πρόγραμμα «Κυψέλη» για την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών σε βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, διατάξεις για την προώθηση της αναδοχής και της υιοθεσίας, «Προσωπικός Βοηθός για τα Άτομα με Αναπηρία» και άλλες διατάξεις], και συγκεκριμένα το Άρθρο 14 όσον αφορά το Αντικείμενο του προγράμματος ΚΥΨΕΛΗ, αναφέρεται:

«...

1. Το πρόγραμμα «Κυψέλη» περιλαμβάνει:

α) Το αναλυτικό ωρολόγιο καθημερινό πρόγραμμα, στο οποίο ορίζονται, ανά ηλικιακή ομάδα, τα διαστήματα για παιχνίδι, δομημένο και μη δομημένο, ομαδικό και ατομικό, σε εσωτερικό και εξωτερικό χώρο, για πολιτιστικά, τεχνολογικά και άλλου είδους εργαστήρια και δραστηριότητες, για αφήγηση και παραμύθι, καθώς και για σίτιση και ανάπαυση βρεφών και νηπίων. Παράλληλα με το αναλυτικό πρόγραμμα, ορίζονται η στόχευση, όπως ιδίως, η γνωστική, γλωσσική, κοινωνική, σωματική, κινητική και συναισθηματική ανάπτυξη, και το περιεχόμενο του προγράμματος και της κάθε δραστηριότητας και δίνονται οδηγίες και πρακτικές κατευθύνσεις στο προσωπικό των σταθμών για την υλοποίησή τους.

β) Την τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση των βρεφών και των νηπίων των σταθμών σε νοητικό, μαθησιακό και ψυχοκοινωνικό επίπεδο, μέσω ειδικών εργαλείων, τουλάχιστον μία φορά ετησίως. Τα εργαλεία χορηγούνται από ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό ατομικά σε κάθε βρέφος και νήπιο. Τα αποτελέσματα συλλέγονται και καταχωρίζονται από το ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό στον ατομικό φάκελο κάθε βρέφους και νηπίου, ο οποίος διατηρείται στον σταθμό. Το ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό ενημερώνει τους γονείς για τα αποτελέσματα και δίνει συμβουλές και κατευθύνσεις στους γονείς και στο προσωπικό του σταθμού. Ο σταθμός λαμβάνει όλα τα απαραίτητα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την προστασία των προσωπικών δεδομένων βρεφών και νηπίων.

2. Της καθολικής εφαρμογής του προγράμματος «Κυψέλη» προηγείται πιλοτική εφαρμογή σε βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, η οποία συνίσταται, ιδίως, στην εισαγωγή συγκεκριμένου αναλυτικού ωρολογίου καθημερινού προγράμματος, στη διανομή υλικού για τις δραστηριότητες, στη χορήγηση εργαλείων για την παρακολούθηση και αξιολόγηση των βρεφών και των νηπίων, καθώς και στην εκπαίδευση του προσωπικού για την εφαρμογή του.»

Στο δε Άρθρο 17 σχετικά με τις Αρμοδιότητες του Εθνικού Συμβουλίου Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης αναφέρεται, μεταξύ άλλων :

«...»

Το Εθνικό Συμβούλιο Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης έχει τις εξής, ιδίως, αρμοδιότητες:

α) Γνωμοδοτεί, ύστερα από σχετικό ερώτημα των αρμόδιων Υπουργών, ή εισηγείται με πρωτοβουλία του αυτεπαγγέλτως για θέματα σχετικά με:

αα) τη διαμόρφωση, τον διαρκή εκσυγχρονισμό και τη βέλτιστη εφαρμογή του προγράμματος «Κυψέλη» στους βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, τόσο στο πιλοτικό στάδιο όσο και στην καθολική εφαρμογή του, καθώς και τον προγραμματισμό και την αποτίμηση της εφαρμογής του,

αβ) την κατάρτιση και επιμόρφωση του ειδικά εκπαιδευμένου προσωπικού και των μεντόρων του άρθρου 19, την επιλογή αυτών, καθώς και τον σχεδιασμό της πολιτικής για την επιμόρφωση των ανωτέρω,

αγ) την αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών των βρεφικών, βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών με στόχο τη βελτίωση της ποιότητάς τους.

...

γ) Σχεδιάζει υποστηρικτικές δράσεις στα θέματα των ανωτέρω αρμοδιοτήτων του, στο πλαίσιο της εφαρμογής νέων πολιτικών απασχόλησης βρεφών ή και παιδιών.

δ) Σχεδιάζει δράσεις επιμόρφωσης των επαγγελματιών και παρακολουθεί την υλοποίησή τους στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

ε) Εισηγείται σχετικά με τα μέτρα και την πολιτική για τη στήριξη και την αποτίμηση της λειτουργίας των σταθμών.

στ) Παρακολουθεί και αξιολογεί το πιλοτικό πρόγραμμα «Κυψέλη» και διατυπώνει προτάσεις βελτίωσης κατά την καθολική εφαρμογή του.»

Με δεδομένο ότι όπως επανειλημμένως έχουμε επισημάνει με κάθε δυνατό τρόπο από την πρώτη στιγμή ανακοίνωσης του προγράμματος ΚΥΨΕΛΗ (**βλ. συνημμένα**), από την θέση μας ως εκπροσώπων των τριών πανεπιστημιακών Τμημάτων Αγωγής & Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία που είναι, κατά νόμο και ουσία, οι πλέον καθ' ύλην αρμόδιοι επιστημονικοί οργανισμοί στην χώρα για την κατάρτιση και εκπαίδευση των μελλοντικών παιδαγωγών πρώιμης παιδικής ηλικίας αλλά και διαρκή επιμόρφωση των ήδη υπηρετούντων στους παιδικούς σταθμούς, ιδιωτικούς και δημόσιους,

α) ότι υπήρξε παντελής απουσία εμπλοκής του εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού των πανεπιστημιακών Τμημάτων Αγωγής & Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία στην προετοιμασία του παιδαγωγικού προγράμματος ΚΥΨΕΛΗ

β) ότι ουδέποτε μέχρι σήμερα έχει υπάρξει οποιαδήποτε αναφορά στην πορεία ανάπτυξης και υλοποίησης του προγράμματος ΚΥΨΕΛΗ με βάση τις σχετικές προβλέψεις του νόμου

ευλόγως ανακύπτουν τα ακόλουθα ερωτήματα:

Ι. με δεδομένο ότι, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 20,

«1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Εσωτερικών, καθορίζονται η έναρξη του πιλοτικού προγράμματος, οι σταθμοί που συμμετέχουν σε αυτό, το συγκεκριμένο αναλυτικό ωρολόγιο καθημερινό πρόγραμμα που πρέπει να ακολουθείται, το υλικό που διανέμεται για την υλοποίηση του προγράμματος, τα εργαλεία και το προσωπικό που το χορηγεί, η διαδικασία χορήγησής τους, η εκπαίδευση του

προσωπικού, ο τρόπος αξιολόγησης του προγράμματος, καθώς και κάθε άλλο ειδικό, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα»,

διερωτώμεθα ποιος είναι ο φορέας ή τα πρόσωπα τα οποία έχουν αναλάβει την εκπόνηση του έργου εξειδίκευσης και ανάπτυξης του παιδαγωγικού προγράμματος ΚΥΨΕΛΗ και το οποίο αναμένεται να εφαρμοστεί σε έναν αριθμό παιδικών σταθμών (πιλοτική εφαρμογή) και ποιες οι επιστημονικές ειδικότητες τους προκειμένου να καλυφθεί διεπιστημονικά, όπως διεθνώς απαιτείται, η ανάπτυξη ενός τέτοιου προγράμματος;

- II. ποιος είναι ο φορέας ή τα πρόσωπα τα οποία έχουν αναλάβει την ανάπτυξη του υλικού που θα διανέμεται για την υλοποίηση του προγράμματος, ποια είναι τα εργαλεία και με ποια κριτήρια έχουν επιλεγεί και πώς/από ποιους καθορίζεται το προσωπικό που θα τα χορηγεί ή η διαδικασία χορήγησής τους;
- III. με ποιες διαδικασίες και κυρίως ποια επιστημονικά κριτήρια επιλέχθηκαν οι συντελεστές για ένα τόσο σημαντικό έργο καθότι ουδέποτε μέχρι σήμερα έχει υπάρξει δημόσια πρόσκληση ενδιαφέροντος προκειμένου να επιλεγθεί κατόπιν αξιολόγησης το καταλληλότερο και επαρκέστερο επιστημονικό προσωπικό για υλοποίηση ενός τόσο σοβαρού εγχειρήματος, όπως ακριβώς προβλέπεται σε κάθε ανάλογη διαδικασία στο πλαίσιο των δράσεων και του έργου του Υπουργείου Παιδείας όπου συμμετέχει το εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό πανεπιστημιακών τμημάτων από το πεδίο των Επιστημών της Αγωγής σε συνεργασία με τους ειδικούς φορείς του ΥΠΑΙΘ, π.χ. ΙΕΠ);
- IV. πώς διασφαλίζεται η επιστημονική καταλληλότητα και εγκυρότητα του όποιου προτεινόμενου παιδαγωγικού προγράμματος εμφανιστεί, και ποια η παιδαγωγική φιλοσοφία και μεθοδολογία ανάπτυξής του (για παράδειγμα, που εντοπίζεται στη σύγχρονη διεθνή ψυχο-παιδαγωγική βιβλιογραφία η ορολογία «αναλυτικό ωρολόγιο καθημερινό πρόγραμμα» όταν αναφερόμαστε σε παιδαγωγικά προγράμματα που αφορούν βρέφη και νήπια); κατά ποιον τρόπο αναμένεται να εξειδικευτεί και εφαρμοστεί το παιδαγωγικό πρόγραμμα ΚΥΨΕΛΗ, και σε ποιο χρονικό ορίζοντα;

Επιπλέον,

- V. ποιος είναι ο μεθοδολογικός σχεδιασμός και προγραμματισμός της πιλοτικής εφαρμογής του προγράμματος;
 - ο κατά ποιον τρόπο θα πραγματοποιηθεί η πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος σε βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, η οποία συνίσταται, ιδίως,
 - «στην εισαγωγή συγκεκριμένου αναλυτικού ωρολογίου καθημερινού προγράμματος, στη διανομή υλικού για τις δραστηριότητες, στη χορήγηση εργαλείων για την παρακολούθηση και αξιολόγηση των βρεφών και των νηπίων, καθώς και στην εκπαίδευση του προσωπικού για την εφαρμογή του» (Άρθρο 14);
 - ο ποια τα κριτήρια επιλογής των παιδικών σταθμών προκειμένου, στη συνέχεια, να πραγματοποιηθούν οι κατάλληλοι έλεγχοι για την αποτελεσματικότητα του προγράμματος;

- VI. Υπάρχει σχεδιασμός ή συζήτηση σχετικά με τον φορέα ή τα πρόσωπα που θα αναλάβουν την εκπαίδευση του προσωπικού και βάσει ποιων κριτηρίων, επιστημονικών η/και επαγγελματικών, θα επιλεγθούν;
- VII. Υπάρχει σχεδιασμός ή συζήτηση σχετικά με τον φορέα ή τα πρόσωπα που θα αναλάβουν την αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών των βρεφικών, βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών με στόχο τη βελτίωση της ποιότητάς τους;

Εκτιμούμε ότι τα παραπάνω αποτελούν ορισμένα μόνο από τα βασικά ερωτήματα τα οποία πρέπει να απαντηθούν προκειμένου το Εθνικό Συμβούλιο Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης να αναλάβει ουσιαστικό ρόλο και λειτουργία.

Με εκτίμηση

Κωνσταντίνος Πετρογιάννης
Καθηγητής Αναπτυξιακής Ψυχολογίας
Πρόεδρος του Τμήματος Αγωγής & Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία
Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών & Κοινωνικών Επιστημών
Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Email: kpetrogiannis@uniwa.gr

Konstantinos Petrogiannis MSc Strathclyde, PhD Cardiff-Wales, ~~CPD~~ BPS
Professor of Developmental Psychology
Head of the Department of Early Childhood Education & Care
Faculty of Administrative, Economic & Social Sciences
University of West Attica, Athens, Greece
Email: kpetrogiannis@uniwa.gr